

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.09.2022

§ 80

Valtuustoaloite: Lahden kaupungin varhaiskasvatuksen palkkausjärjestelmän uudistaminen

633/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta p. 050 559 4065

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tässä yhteydessä tullut riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 22.08.2022

§ 300

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon

tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tässä yhteydessä tullut riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 16.08.2022

§ 83

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Lahden sosialidemokraattinen valtuustoryhmä 31.1.2022:

”Lahden kaupungin varhaiskasvatuksen yhdenvertainen palkkausjärjestelmä - kunnallisten perhepäivähoitajien palkkausjärjestelmän uudistaminen

Lahdessa työskentelevät kunnalliset perhepäivähoitajat ovat olleet useaan otteeseen yhteydessä valtuutettuihin, että heidän palkkansa ei ole riittävä suhteessa elämiseen ja tulot ovat epävarmoja, koska ne vaihtelevat lapsien lukumäärän mukaan. Tähän on vaikuttanut heikentävästi Lahden kaupungin tekemä päätös, joka on annettu perhepäivähoitajille tiedoksi 25.1.2021, jolla on merkittävä vaikutus lasten lukumäärään ja palkkaukseen (liite 1.) Tämän johdosta perhepäivähoitajista moni on lopettanut toimintansa.

KVTES liite 12 määrittelee perhepäivähoitajien palkkauksen minimin, mutta antaa oikeuden soveltaa työehtosopimusta paremmin. Lisäksi työnantaja voi päättää palkkausjärjestelmien uudistamisesta. Nostamme esimerkiksi Tornion kaupungin, joka päätti vuonna 2021 muuttaa kunnallisten perhepäivähoitajien palkkausjärjestelmää niin, että perhepäivähoitajan palkka ei ole enää lapsiluvusta riippuvainen. Tornio totesi, että perhepäivähoitajien palkkaus on hyvin poikkeuksellinen suhteessa muihin kaupungin työntekijöihin. Omassa kodissa työskentelevän perhepäivähoitajan palkka riippuu varattujen hoitopäivien määrästä, ja tämä tuo epävakautta ansioihin verrattuna esim. kuukausipalkkaiseen päiväkodissa työskentelevään lastenhoitajaan. Tornio päätyi virkamiestyönä uudistamaan palkkausjärjestelmää niin, että perhepäivähoitajille maksetaan kuukausipalkkaa 1950€, eikä oma(-t) lapset vähennä kuukausipalkan määrää. Sen sijaan hoitajat maksavat omista lapsistaan kunnassa määritellyn varhaiskasvatusmaksun.

Torniossa muutostarve lähti alun perin perhepäivähoitajilta, mutta viime vuonna muutosesityksen tehnyt taho oli varhaiskasvatuspäällikkö sekä toinen viranhaltija. Heidän esitys perhepäivähoitajien palkkausjärjestelmän muutoksesta perustui siihen, että perhepäivähoitajien määrä alueella oli vähentynyt ja työ ei ollut hakijoiden joukossa enää vetovoimaista. Tornion kaupunki perusteli ratkaisua myös sillä, että perhepäivähoitajien työn vetovoiman lisääminen pitää yllä varhaiskasvatuksen monipuolista tarjontaa. Perhepäivähoito monipuolistaa varhaiskasvatuksen palvelutarjontaa ja näin ollen mahdollistaa perheiden ja lasten erilaisiin tarpeisiin vastaamisen. Me näemme, että nämä perustelut pätevät myös Lahteen. Kunnallisten perhepäivähoitajien asema suhteessa muihin kaupungin työntekijöihin on heikompi. Palkkausjärjestelmä on vain eräs osa-alue, jolla voitaisiin kuitenkin merkittävästi vaikuttaa siihen, että

palkkatulo olisi työntekijöille säännöllisempää ja työn hallinnan tunne parempaa. Nyt, etenkin kun käymme läpi muutosta jossa kaupungin vastuut sote-palveluista siirtyy hyvinvointialueille tulee kaupungin kehittää omia palveluitaan sekä työntekijöiden työoloja sekä palkkausjärjestelmiä. Varhaiskasvatuksen veto- ja pitovoiman ongelmat ovat yhtä vaikeita kuin sote-alan ja nyt on aika keskittyä myös näihin.

Lahden sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että Lahden kaupunki aloittaisi palkkausjärjestelmän uudistamisen neuvottelut yhdessä pääsopijajärjestöjen kanssa mahdollisimman pian (KVTES liite 12).

Tavoitteena tulee olla kaupungin varhaiskasvatuksen työntekijöiden yhdenvertainen palkkausjärjestelmä, jonka avulla korjataan perhepäivähoitajien palkkaukseen liittyvät ongelmat, koska he ovat myös kaupungin työntekijöitä.”

Vastaus:

Uusi 1.6.2022 voimaantullut kunta-alan yleinen työ- ja virkaehtosopimus (KVTES) sisältää sopimusmääräykset perhepäivähoitajien palkkausrakenteen uudistuksesta (KVTES liite 12). Uudistus tulee voimaan 1.10.2022, josta lukien perhepäivähoitajille maksetaan kuukausipalkkaa. Uudistuksen yhteydessä luovutaan hoitopaikoista ja niiden varaamisesta sekä irtisanomisesta palkan määräytymisen perusteena.

Työehtosopimuksesta tulevaa veloitetta hoitopaikkojen varaamiseen tai irtisanomiseen siis ei ole enää 1.10.2022 lukien. Palkkausjärjestelmää koskevat muutokset eivät aiheuta tarvetta irtisanoa perhepäivähoitajilta varattuja hoitopaikkoja, eivätkä ole myöskään peruste niiden irtisanomiseen.

Kuukausipalkan muodostuminen 1.10.2022 lukien perhepäivähoitajan palkan perusteena ei ole enää varattujen hoitopaikkojen lukumäärä, eikä

perhepäivähoitajan koulutuksella ole enää vaikutusta palkkauksen hinnoittelukohtaan valintaan. Perhepäivähoitajan uudessa kuukausipalkassa on kaksi hinnoittelukohtaa, - 12PPH100 enintään 4 lasta hoitavalle ja - 12PPH200 4 ½ lasta hoitavalle. Merkityksellistä on, kuinka monta lasta hoitajalla enimmillään on yhtäaikaisesti läsnä. Hinnoittelukohtaan ei vaikuta se, jos hoidossa oleva lapsi on tilapäisesti poissa esim. sairastumisen vuoksi.

Uudistuksen yhteydessä luovutaan hoitopaikkahinnoista, koska tehtäväkohtainen palkka ei enää perustu hoitopaikkojen varaamiseen eikä hoitopaikkojen lisääminen tai poistaminen vaikuta tehtäväkohtaisen palkan suuruuteen. Tehtäväkohtainen palkka voi kuitenkin muuttua tehtävän vaativuuden arvioinnin kautta. Osa-aikaisen omassa kodissaan työskentelevän perhepäivähoitajan tehtäväkohtainen palkka ja euromääräiset lisät ovat samassa suhteessa alempia kuin työaika on täyttä säännöllistä työaika lyhyempi (KVTES palkkausluku 4 §).

Lahden kaupunki noudattaa perhepäivähoitajien palkkauksessa KVTES:n määräyksiä. Erillistä paikallista työ- ja virkaehtosopimusta perhepäivähoitajien palkkarakenteeseen ei ole tarvetta neuvotella KVTES:n perhepäivähoitajien palkkausrakenteen 1.10.2022 uudistusten vuoksi. Perhepäivähoitajien tehtävien vaativuusarviointi toteutetaan ennen palkkausrakenteen uudistuksen voimaantuloa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv: -